

СТЕНОГРАМА

Засідання Комітету з питань цифрової трансформації

08 жовтня 2024 року

Веде засідання голова комітету КРЯЧКО М.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, колеги, присутні, запрошені, ми починаємо наш комітет. Для роботи комітету нам необхідно затвердити порядок денний, який був надісланий вам раніше. Тому прошу проголосувати.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую. Рішення прийнято.

Ми переходимо до першого питання порядку денного. Про перегляд рішення висновку комітету до проекту Закону "Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національної системи конфіденційного зв'язку та Національної електронної комунікаційної мережі" (реєстраційний номер 10273), поданий Кабінетом Міністрів України, підготовлений до розгляду у другому читанні.

Я прошу до доповіді Сергія Штепу.

ШТЕПА С.С. Шановні колеги, доброго дня! Пропонується переглянути рішення комітету від 4 вересня 2024 року до проекту Закону (реєстраційний номер 10273), поданого Кабінетом Міністрів України і підготовленого до розгляду у другому читанні з метою врахування зауважень, які надійшли від Головного юридичного управління Верховної Ради України.

Пропозиція Головного юридичного управління, опрацьованих в комітеті і врахованих шляхом внесення до таблиці додаткові поправки за номером 18. Напрацьована таблиця була направлена для ознайомлення всім членам комітету. Наразі за результатами розгляду пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, порівняльна таблиця законопроекту до другого читання містить 21 пропозицію і поправку, з них враховано – 11, враховано

редакційно – 2 і відхилено – 8. У зв'язку з цим пропонується ухвалити таке рішення комітету.

Перше. Переглянути рішення, тобто висновок комітету, прийнятий 4 вересня 2024 року, протокол номер 129 до проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національної системи конфіденційного зв'язку та Національної електронної комунікаційної мережі" (реєстраційний номер 10273), поданого 20 листопада 2023 року Кабінетом Міністрів і підготовленого до розгляду у другому читанні.

Друге. Підтримати в порівняльній таблиці, підготовленого до другого читання до проекту Закону (реєстраційний номер 10273) в запропонованій зараз редакції.

Третє. Рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду проект Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національної системи конфіденційного зв'язку та Національної електронної комунікаційної мережі" (реєстраційний номер 10273), поданого 20 листопада 2023 року Кабінетом Міністрів України, прийняти у другому читанні та в цілому як закон у запропонованій комітетом редакції з необхідними техніко-юридичними правками.

І четверте. Доповідачем від комітету під час розгляду законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити заступника голови комітету з питань цифрової трансформації – Штепу Сергія Сергійовича.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію.

Колеги, є пропозиція підтримати рішення, що було озвучено, та проголосувати.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую. Рішення прийнято.

Друге питання порядку денного проект Закону "Про народні художні промисли" (реєстраційний номер 11526), внесений Кабінетом Міністрів України.

Запрошую до доповіді заступника Міністра з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Міністерства культури та стратегічних комунікацій – Анастасію Бондар.

Анастасія, прошу вас.

БОНДАР А.О. Доброго дня, колеги! Рада сьогодні всіх бачити і вітати, рада, що нарешті ми обговорюємо це питання. Всі розуміють, що створення реєстрів в державі наразі необхідно, тому що все, що маємо ми, зараз відбувається у нас в паперовій формі. Тому переведення саме в електронну форму є визначною.

Сьогодні мова йде про створення правових, економічних та організаційних умов для сприяння діяльності майстрів народного мистецтва, збереження, популяризації та їх автентичних технік, та художніх виробів. Це є тільки початок, як перший крок для того, щоб ми наводили, по-перше, лад в цій системі, а по-друге, створювали прозору і доступну процедуру, і механізм набуття саме цих звань. Тому, сподіваюся, що всі підтримають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є питання? Прошу.

_____ . В мене питання. А в чому був безлад? Я трохи, не трохи, знайомий із системою, скажімо так, народних промислів. Тобто і те, що люди часто, просто там є, там самостійно роблять і ні в який реєстр вони не хочуть. Особливо, тим більше, що це не ті, які там ходять по виставках, а часто... і по різних заходах, а це реальні народні майстри, до яких в чергу стоять за їхніми виробами. Але вони ніде не реєструються.

В мене питання. А якщо вони не захочуть бути в реєстрі, яка їхня буде подальша доля: вони просто не зможуть отримати статус майстра, вони не зможуть далі продавати свої вироби? Я просто не розумію в чому тут взагалі необхідність реєструвати майстрів (handicraft) народних промислів, я просто не розумію. Поясніть, будь ласка, взагалі необхідність цього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу, Анастасія.

БОНДАР А.О. Я думаю, що тут в першу чергу питання в тому, наскільки держава хоче допомагати в цій сфері розвиватися. Коли держава хоче допомагати чомусь розвиватися, вона повинна розуміти про що і про кого йдеться мова, яким чином визначається, що це майстер саме є дійсно майстром, хто визначає його, як майстра, і як ми можемо їх порахувати. Тут питання, що ... (Вислів іноземною мовою). І в першу чергу нам треба розуміти, хто ці люди і яким чином вони набули своє звання майстра. Від того ми зможемо далі діяти і планувати нашу державну політику, яка буде сприяти розвитку саме цих напрямків. Це не для того, щоб когось чимось обмежити, а навпаки для того, щоб держава мала більше розуміння і використовувала ці інструменти для подальшого розвитку нам.

Якщо сьогодні з нами також, можливо, є профільний департамент, я попрошу їх доєднатися і також надати своїх аргументів.

_____ . Я просто хочу розуміти, хто буде визначати майстер чи не майстер і взагалі на які критерії будуть визначення? Майстер, який є справді професіоналом у своїй справі, неважливо, чи це вишивальниця, до якої в чергу стоять, я ж кажу, на кілька років за її творами, чи той, хто байдики б'є.

Знаєте, що таке байдики, ні? Це такі заготовки для дерев'яних ложок, потім з них роблять дерев'яні ложки такі красиві, розписані, неважливо. До них, якщо вони якісно працюють, вони не потребують ніякої допомоги, вони потребують, щоб їм не заважали.

Тому у мене ще раз питання. Хто буде визначати майстер чи не майстер? І якщо комусь не пощастить прийти у відповідно визначене відомство і отримати офіційний статус майстра із занесенням в реєстр, то що далі з ним буде?

_____. І можна теж додатково питання. А що буде з тими, хто туди себе просто не внесе? Тобто люди це проігнорують.

_____. Власне, так.

РУДНІК Д.Л. Давайте я відповім. Мене звати Дмитро Руднік, я начальник відділу формування державної політики Департаменту креативних індустрій та культурних послуг Міністерства культури та стратегічних комунікацій України. Коли ми говоримо про майстрів художніх промислів і про реєстр майстрів, ми говоримо про майстрів, визнаних державою. Хто їх буде визначати?

Офіційна процедура передбачає, що особа буде звертатися до Держмистецтв. У Держмистецтв буде створена комісія, до якої будуть залучатися видатні майстри народного мистецтва. Тобто не чиновники будуть оцінювати, а саме майстри народного мистецтва. Ми плануємо залучити до цього спілку майстрів народного мистецтва, щоб саме вони оцінювали рівень майстерності осіб, які прагнуть набути статус майстра народних художніх промислів. Однак відсутність статусу цього майстра, не перебування в реєстрі осіб, які займаються народним мистецтвом, жодним чином їх не буде обмежувати у такій діяльності.

Тобто статус майстра народних художніх промислів спрямований підсвітити, закріпити, позначити, що особа займається народним мистецтвом. Держава в певний спосіб розробила механізм, оцінила, підтвердила і що це визнаний державою майстер. Водночас особа, яка навіть не бажає брати в цьому участь, не бажає бути в реєстрі, вона не зобов'язана цього робити. Вона може далі займатися народним мистецтвом і працювати, як вона працювала до цього.

_____. Тобто це заохочення для тих, хто хоче і все, правильно?

РУДНІК Д.Л. Це заохочення. Ми в перспективі передбачаємо, що там будуть... майстри зможуть вносити в реєстр інформацію про свої вироби, можуть робити витяг про реєстр. Це буде засвідчувати певну автентичність саме цих виробів, що вони виготовлені саме майстром, він ось є в реєстрі, можна буде перевірити за QR-кодом на виробі, який наносить майстер на свій виріб. Можна буде перевірити, що цей майстер є в реєстрі невизнаної держави. Але, якщо, я повторюся, особа, яка працює у сфері народного мистецтва, не бажає брати в цьому участь, її ніщо не обмежує і ніщо не зобов'язує.

_____ . Тоді в мене інше питання. Вибачте, це серйозний дуже момент, який треба проговорити. Серед майстрів, я просто знайомий дуже з цією сферою, є сильна конкуренція, дуже сильна. Мало того, там є своєрідні відносини, де можуть бути в принципі зловживання можливостями. Тому питання визначення народного майстра, я вважаю, що тут якраз не має бути жодним чином ніяких обмежень. Тому що народний майстер – це той, хто виробляє продукцію, вироби, яка є автентичною для українського народного промислу. Добре він виробляє чи погано, оцінюють ті, хто їх буде купувати, тобто це вже попит. А чи є він хорошим, чи нехорошим достатньо для того, щоб внести його в реєстр, це точно не має бути підставою для того, щоб оцінювати. Бо це оцінка, вона є дуже відносною від того, яка якість, це мистецька річ певним чином.

Тому в даному разі я категорично проти такого підходу. Але я і не розумію, якщо це нічим не заважає, то і нічим не допомагає, виходить. Просто буде якийсь реєстр для того, щоб певна кількість чиновників чимось зайнялася і створювала черговий реєстр, вносила туди інформацію і на це витрачалися державні кошти. Я не бачу просто зараз необхідності створення такого реєстру і особливо без, я не знаю, я не чув, щоб у сфері майстрів народного мистецтва були активні обговорення і підтримка необхідності такого реєстру, вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, є ще питання? Якщо ні, я прошу до співдоповіді Вікторію Підгорну.

ПІДГОРНА В.В. Шановні колеги, законопроектом (реєстраційний номер 11526) передбачається, зокрема, врегулювати питання щодо створення функціонування державного реєстру майстрів народних художніх промислів.

Порядок ведення та доступ до реєстру, обсяг, структура та вимоги до інформації, строки та порядок її внесення до реєстру визначається Положенням про Державний реєстр майстрів народних художніх промислів, що затверджується у Кабінеті Міністрів України. До законопроекту надійшли висновки від Міністерства цифрової трансформації України та Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації про відсутність зауважень та пропозицій до нього. Враховуючи вище зазначене, пропоную прийняти висновок та таке рішення.

Перше. Рекомендувати Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу проект Закону України "Про народні художні промисли" (реєстраційний номер 11526), поданий Кабінетом Міністрів України.

Друге. Направити висновок комітету про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вікторія.

Колеги, я прошу проголосувати і підтримати.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую.

Ми йдемо далі. Дякую виступаючим.

Ми переходимо до третього питання порядку денного. Проект Закону "Про внесення змін до Закону України "Про санкції" щодо заборони використання програмних продуктів та доступу до електронних інформаційних ресурсів" (реєстраційний номер 11492), внесений Кабінетом Міністрів України та альтернативний до нього законопроект (номер 11492-1), внесений народним депутатом Федієнком та іншими.

Я запрошую до доповіді заступника директора Департаменту – начальника першого управління Департаменту захисту інформації Адміністрації Держспецзв'язку полковника Корсакова Кирила Володимировича.

Кирило, я прошу вас.

КОРСАКОВ К.В. Доброго дня, шановні народні депутати, доброго дня, запрошені! Адміністрацією Держспецзв'язку на виконання рішень Ради національної безпеки і оборони розроблявся законопроект, який застосовував санкції до програмного забезпечення, яке має корні та походження з держави, визнаною державою-агресором та резидентів цієї держави. Тобто цей законопроект розроблявся нами та вносився нами на розгляд.

Щодо законопроекту, який був внесений шановним народним депутатом паном Федієнком, то у нас цей законопроект розглядався нашою службою і також він не мав заперечень щодо положень цього законопроекту. В цілому доповідь закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А можна питання щодо програмного забезпечення ІС?

КОРСАКОВ К.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щодо його подальшого використання.

КОРСАКОВ К.В. Дивіться, по програмному забезпеченню ІС ще на початку прийняття до цього програмного продукту санкційних заходів, наша

служба скасувала експертний висновок на це програмне забезпечення. Тобто нашою службою він до використання у складі КЗІ не допускається і цей висновок не був поновлений. Тобто на теперішній час немає такого висновку на продукт 1С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А в мене ще одне питання. Насправді в Україні багато клонів 1С. Тобто, він візуально виглядає інакше, більше, я бачу, також з українським перекладом. Але він звертається до бази основного продукту 1С.

КОРСАКОВ К.В. Мені про такі факти невідомо. Якщо є якісь факти, які пов'язують якісь програмні продукти з фактичною базою 1С, то це може бути підставою для розгляду та скасування експертних висновків по цих продуктах, якщо вони такі мають.

Але мені невідомо, щоб якісь програмні продукти, які пов'язані з 1С, були, скажемо так, оцінені Адміністрацією Держспецзв'язку і на них був виданий позитивний експертний висновок. Такого, мені здається, не було. Тобто розумієте, в частині нашої структури, тобто в частині нашої компетенції, тобто по захисту інформації, а це реалізується шляхом проведення державної експертизи і видання дозвільного документа в частині захисту інформації на використання, то тут, як би, ми свої повноваження виконуємо і такі продукти не допускаємо. Якщо є якісь прецеденти, то давайте розглянемо, мені просто невідомо про такі факти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, є ще питання у когось? Якщо ні, тоді я прошу до співдоповіді Сергія Штепу.

ШТЕПА С.С. Доброго дня, шановні колеги, законопроект номер 11492 і альтернативний 11492-1 направлені на підвищення рівня кіберзахисту інформаційно-комунікаційних систем в умовах наявних і потенційних загроз

національним інтересам, і національній безпеці України. До законопроекту надійшли висновки від Міністерства цифрової трансформації та Адміністрації Держспецзв'язку, які висловили позицію щодо підтримки проекту Закону (реєстраційний номер 11492). Стосовно альтернативного проекту закону повідомили про відсутність зауважень і пропозицій до нього.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку надала висновок до законопроекту (реєстраційний номер 11492) та висловила позицію про доцільність його прийняття з пропозиціями. Зокрема, пропонує в редакції пункту 24.7 частина перша статті 4 Закону України "Про санкції" доопрацювати, уточнити шляхом викладення її в іншій редакції, більш детально ці пропозиції були викладені у висновку комітету. Враховуючи зазначене, пропоную підтримати висновок до законопроектів і прийняти таке рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки, рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу проект Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про санкції" щодо заборони використання програмних продуктів та доступу до електронних інформаційних ресурсів" (реєстраційний номер 11492), поданий Кабінетом Міністрів України.

Друге. Направити висновок комітету про розгляд зазначених законопроектів до Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки. Тобто ми підтримуємо основний закон. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію.

Є пропозиція підтримати рішення, що було озвучено, та проголосувати.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую. Рішення прийнято.

Кирило, дякую вам за доповідь.

Ми йдемо далі.

КОРСАКОВ К.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Четверте питання порядку денного. Про аналіз практики застосування окремих положень Закону України "Про Національну програму інформатизації" (номер 2807-ІХ від 1 грудня 2022 року).

Я прошу до доповіді Вадима Коновала – директора директорату розвитку Національної програми інформатизації Міністерства цифрової трансформації. Вадиме, прошу вас.

КОНОВАЛ В.О. Доброго дня, шановний голову, доброго дня, шановні члени Комітету з питань цифрової трансформації і шановні присутні! Статтями 5, 10 Закону України "Про Національну програму інформатизації" встановлено, що генеральний замовник щороку подає до Кабінету Міністрів України, а Кабінет Міністрів України затверджує перелік окремих завдань, проектів, робіт з інформатизації, що потребують надання замовниками ресурсної підтримки. Так в порядку, визначеному пунктом 7 Положення про формування та виконання Національної програми інформатизації, замовниками подано 61 пропозицію до переліку завдань на 2024 рік із загальним обсягом потреби в ресурсній підтримці на 562 мільйони гривень. За результатами проведеної експертизи, 60 пропозицій оцінено позитивно та допущено до участі у відборі. Одна пропозиція оцінена негативно та недопущена до участі у відборі.

Так 7 серпня 2024 року відбулося засідання Науково-технічної експертної ради Національної програми інформатизації, на якому розглянули питання щодо відбору окремих завдань для їх фінансування у 2024 році. За результатами відбору був визначений наступний перелік для здійснення передачі бюджетних призначень в обсязі 128,7 мільйонів гривень, а саме: 40,3 мільйона гривень для Міністерства оборони на здійснення, на створення інформаційно-комунікаційної системи управління оборонними ресурсами та

розвитку системи управління логістичним забезпеченням – це модулі пально-мастильні матеріали, впровадження яких знизить корупційні ризики та забезпечить стовідсотковий облік та контроль ресурсів ЗСУ, людей, зброї, майна. 42 мільйони гривень для Міністерства внутрішніх справ на модернізацію Єдиної інформаційної системи МВС в частині створення нових функціональних підсистем та модернізації існуючих, а саме – це підсистема інформаційно-аналітична система ліцензування видів господарської діяльності, Єдиний реєстр осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, Єдиний державний реєстр транспортних засобів, автоматизована аналітична платформа, розвиток її. Це значно розширить номенклатуру електронних послуг для фізичних та юридичних осіб, які надаються структурами МВС, підвищить громадську безпеку. 8 мільйонів гривень для АРМА на розроблення програмного забезпечення та захищеної електронної інформаційної взаємодії між АРМА, органами прокуратури та органами судового розслідування, розроблення якого забезпечить оперативний міжвідомчий обмін електронною інформацією, що буде сприяти ефективності та результативності управління арештованим майном. 8,5 мільйонів гривень для Міністерства освіти і науки для модернізації Єдиної державної електронної бази з питань освіти, програмно-апаратного комплексу "Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту", системи автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів. 25,8 мільйонів гривень для Фонду державного майна України та створення програмно-технічного комплексу "Єдиний реєстр об'єктів державної власності" та онлайн платформи управління орендою державного майна, запровадження яких забезпечить прозорість та підвищить ефективність управління цим майном. Відібрані завдання дозволять реалізувати проект інформатизації в указаних органах державної влади, забезпечить підтримку сфери безпеки та оборони, виконання заходів Державної антикорупційної програми.

Кабінетом Міністрів України 30 серпня 2024 року прийнято розпорядження номер 819-р "Про визначення окремих завдань, проектів, робіт

з інформатизації та передачу деяких бюджетних призначень, передбачених Міністерству цифрової трансформації на 2024 рік".

Окрім цього Мінцифри листом від 21 серпня 2024 року надано пропозиції Міністерству фінансів щодо скорочення загальнодержавній програмі "Національна програма інформатизації" залишку коштів в обсязі 171,3 мільйона гривень та їх подальше спрямування на вирішення першочергових завдань сектору безпеки і оборони. Доповідь закінчив.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вадиме.

Колеги, є питання до доповідача?

Дякую, Вадиме.

Колеги, я пропоную підтримати відповідне рішення комітету, проект якого надсилався вам до засідання та відповідно до рішення.

Перше. Взяти до відома інформацію Міністерства цифрової трансформації України про стан виконання пункту 3 частини другої статті 5, частини третьої статті 10 Закону України "Про Національну програму інформатизації".

Друге. Міністерство цифрової трансформації України забезпечує своєчасність подання Кабінету Міністрів перелік окремих завдань, проектів, робіт з інформатизації, що потребують надання замовникам ресурсної підтримки для виконання програм, проектів, робіт з інформатизації, фінансування яких на відповідний бюджетний рік не передбачено.

Третє. Надіслати це рішення до Міністерства цифрової трансформації України.

Колеги, я прошу проголосувати.

Хто – за? Проти? Утримався? Дякую. Рішення прийнято.

Дякую, Вадиме.

КОНОВАЛ В.О. Я дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі питання вичерпано.

Дякую всім